

державної енергетичної політики України. Public Administration, 2019, 4: 43.

2. Суходоля, О. М. Проблеми визначення сфери регулювання енергетичної безпеки. Стратегічні пріоритети, 2019, 1: 5-17.

3. Ткач, Д. К.; Грушко, В. І. Електроенергетика України під час українсько-російської війни. Вчені записки Університету «КРОК», 2022, 2 (66): 63-72.

4. Халатов, Артем Артемович; Фіалко, Наталія Михайлівна; Тимченко, М. П. Енергетична безпека України: методологічні засади оцінки рівня безпеки та порівняльний аналіз поточного стану. 2020.

ІСТОРИЧНЕ СТАНОВЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРНЯНИХ КАС В УКРАЇНІ

*С. Грищук, магістр спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
Поліського національного університету, м. Житомир*

За історичними даними, в Україні медичне страхування розпочалося в кінці 80-х на початку 90-х років XIX ст. [1] в південних регіонах держави. Серед власників великих промислових підприємств виникла ідея запровадження добровільного взаємного страхування на некомерційній основі шляхом створення об'єднань працівників у формі лікарняних кас. Першим промисловим підприємством в Україні, де в 1870 році створили лікарняну касу, став завод "Россуд" у Миколаєві. Цю організацію можна вважати однією з перших організаційних форм надання медичної допомоги на страхових засадах [1, с.49].

Діяльність лікарняних кас була побудована значною мірою на засадах самоврядування застрахованих, що дало змогу еволюційно розвиватися, з часом об'єднуватися у потужні загальноміські каси, створювати об'єднання для вирішення важливих питань в органах влади. Прийнятий у 1912 році закон „Про соціальне страхування на випадок хвороби” надав поняттю „лікарняні каси” (в одному з перших законопроектів вони називалися „ощадні каси забезпечення”) нормативну базу і затвердив статут про їх діяльність. Джерелами фінансування лікарняних кас були внески робітників – членів лікарняних кас, на частку яких припадало 60% усіх витрат, та виплати промисловців. У 1913 році урядом були запропоновані доповнення до статуту лікарняних кас, що давало їм право організувати лікарні, амбулаторії, санаторії, аптеки. Лікарняні каси створювалися не тільки у великих промислових центрах України, а навіть у селах.

Окремі автори вважають, що у дореволюційний період в Україні було створено власну систему страхової медицини [1; 2], адже відбулося значне збільшення числа лікарняних кас, водночас дрібні зливалися і виникали великі страхові організації – об'єднані лікарняні каси.

Після революції 1917 року страхування здійснювали загальноміські та окружні лікарняні каси за рахунок внесків роботодавців та інших надходжень.

У 1919 році в Україні були створені народні комісаріати охорони здоров'я, а постанова Раднаркому „Про передачу всієї лікувальної частини колишніх лікарняних кас народному комісаріату охорони здоров'я” (1919 р.) стали основою для одержавлення страхових організацій, і на початок 1921 року в Україні лікарняні каси повністю ліквідували.

Відновлення діяльності лікарняних кас в нашій державі розпочалося з 2000 років. Вони стали одним із напрямків додаткового фінансування медичної галузі, що виник як реакція на обмежені можливості державної системи охорони здоров'я щодо забезпечення медичної допомоги. Найбільша кількість громадян, які перебувають у лікарняних касах, проживають у Житомирській, Харківській, Миколаївській, Рівненській, Полтавській областях [3]. Сьогодні лікарняні каси функціонують як об'єднання населення у вигляді благодійних чи громадських організацій, які готові самостійно на засадах громадсько-солідарної участі сприяти наданню медичної допомоги.

За своїми організаційно-методичними особливостями лікарняні каси варто розглядати як один з напрямків добровільного медичного страхування в Україні. Також варто відмітити, що окремі лікарняні каси, особливо на регіональному рівні, створюють конкурентне середовище для страхових компаній, які діють у сфері охорони здоров'я.

Література:

1. Єрмілов В. С. Історичні паралелі медичного страхування минулого та сьогодення нашої країни. *Охорона здоров'я України*. 2001. № 2. С. 48-50.
2. Животенюк В. П. Організаційно-правові основи розвитку лікарняних кас та механізмів регулювання надання медичної допомоги. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління*. 2013. № 1. С. 176-183.
3. Парій В. Д. Діяльність лікарняних кас у спектрі реформування системи охорони здоров'я в Україні. *Україна. Здоров'я нації*. 2012. № 4. С. 123-126.

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНО СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

*Н. Дацій, д.держ.упр., проф., професор кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління
Поліського національного університету*

В сучасних економічних умовах механізм управління розвитком регіону буде ефективним лише у випадку узгодження стратегічних цілей різних рівнів господарювання, які визначено та задекларовано у відповідних стратегіях. Реалізація взаємоузгоджених цілей, які відповідають принципам сталого розвитку можлива за рахунок використання елементів механізму, що здійснюють регулюючий та управлінський вплив на підсистему соціо-еколого-економічного розвитку регіону.

Природоохоронна діяльність реалізується через регіональний еколого-